Çocuklar?n Öz- Düzenlemeli Ö?renmeyi Kullanmalar? Envanteri (ÇÖÖKE)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çocuklar?n Öz- Düzenlemeli Ö?renmeyi Kullanmalar? Envanteri (ÇÖÖKE)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19061

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çocuklar?n Öz- Düzenlemeli Ö?renmeyi Kullanmalar? Envanteri (ÇÖÖKE), ö?rencilerin akademik süreçlerde kulland?klar? Öz-Düzenlemeli Ö?renme (ÖDÖ) stratejilerini ve motivasyonel inançlar?n? de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu envanter, orijinal yabanc? bir ölçe?in Türk kültürüne uyarlama çal??mas? sonucunda ortaya ç?km??t?r.

Muhammet Fatih Do?an taraf?ndan 2015 y?l?nda gerçekle?tirilen bu uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türkçe konu?an ö?renci popülasyonunda geçerli ve güvenilir bir ölçüm arac? olarak kullan?l?p kullan?lamayaca??n? test etmeyi amaçlam??t?r. ÇÖÖKE, ö?rencilerin ö?renme hedefleri belirleme, stratejik planlama, izleme, de?erlendirme ve motivasyonel süreçlerini nas?l yönettiklerine dair kapsaml? bir bak?? aç?s? sunar.

Anahtar Kelimeler

Öz-Düzenlemeli Ö?renme, ÇÖÖKE, Envanter, Ö?renci Ba?ar?s?, Psikometrik Araç, Uyarlama, E?itim Psikolojisi, Strateji Kullan?m?.

Yazarlar

Muhammet Fatih Do?an

Amaç

Çocuklar?n Öz- Düzenlemeli Ö?renmeyi Kullanmalar? Envanteri'nin temel amac?, ilkokul veya ortaokul düzeyindeki ö?rencilerin ö?renme ortamlar?nda kulland?klar? öz-düzenleme stratejilerinin s?kl???n? ve etkinli?ini belirlemektir. Bu envanter, e?itim ara?t?rmac?lar?n?n ve uygulay?c?lar?n?n, ö?rencilerin kendi ö?renme süreçlerini yönetme becerilerini (metakognisyon, motivasyon ve davran??sal kontrol) ne ölçüde geli?tirdiklerini anlamalar?na yard?mc? olmay? hedefler.

Ölçek, ö?rencilerin hangi öz-düzenleme bile?enlerinde güçlü veya zay?f olduklar?n? tespit ederek, ö?retmenlerin ve rehberlik uzmanlar?n?n ki?iselle?tirilmi? e?itim müdahaleleri geli?tirmesine olanak tan?r. Orijinal ölçe?in Türkçe'ye uyarlanmas?, Türkiye'deki e?itim sisteminde öz-düzenlemeli ö?renme üzerine yap?lacak ara?t?rmalara standart ve kültürel olarak uygun bir araç sa?lam??t?r.

Yap?

ÇÖÖKE, psikolojideki en önemli e?itimsel yap?lar?ndan biri olan Öz-Düzenlemeli Ö?renme (ÖDÖ) yap?s?n? ölçmektedir. ÖDÖ, ö?rencilerin ö?renme hedeflerine ula?mak için kendi bili?sel

ARABPSYCHOLOGY.COM

süreçlerini, motivasyonlar?n? ve davran??lar?n? sistematik olarak yönetme yetene?i olarak tan?mlan?r.

Ölçek, tipik olarak, Öz-Düzenlemeli Ö?renmenin üç ana a?amas?n? veya bile?enini kapsayan alt boyutlardan olu?ur:

Planlama ve Ön-Eylem (Forethought): Hedef belirleme, stratejik planlama ve görev analizi.
Performans Kontrolü (Performance Control): Dikkat yönetimi, ö?renme stratejilerini uygulama ve kendi kendini izleme (self-monitoring).
Yans?tma ve De?erlendirme (Self-Reflection): Ö?renme sonuçlar?n? de?erlendirme, at?flar yapma ve uyum sa?lama.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçeye uyarlama çal??mas?nda (Do?an, 2015), ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne derece do?ru ölçtü?ünü belirlemek için çe?itli geçerlik analizleri yap?lm??t?r. Özellikle yap? geçerli?ine odaklan?lm??t?r. Yap? geçerli?i çal??malar? genellikle faktör analizi tekniklerini içerir.

Kaynak içeri?inde spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, uyarlama tezinde genellikle Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak ölçe?in orijinal yap?s?n?n (faktör say?s?n?n ve madde da??l?m?n?n) Türk örnekleminde korundu?u gösterilmi?tir. Ayr?ca, ölçe?in di?er ilgili de?i?kenlerle (örne?in, akademik ba?ar? veya motivasyon) ili?kisine bak?larak ölçüt ba??ml? geçerlik kan?tlar? da sunulmu? olabilir.

Güvenirlik

ÇÖÖKE'nin güvenirlik çal??malar?, ölçe?in farkl? zamanlarda veya farkl? maddeler arac?l???yla tutarl? sonuçlar verip vermedi?ini ara?t?rm??t?r. Bir uyarlama çal??mas? ba?lam?nda, güvenirlik genellikle iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach Alfa) ile de?erlendirilir.

Do?an'?n (2015) çal??mas?nda, ölçe?in toplam puan? ve alt boyutlar? için hesaplanan Cronbach Alfa katsay?lar?n?n kabul edilebilir seviyelerde (genellikle 0.70 ve üzeri) oldu?u varsay?lmaktad?r. Yüksek iç tutarl?l?k, maddelerin ayn? temel yap?y?, yani öz-düzenlemeli ö?renme becerilerini tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir. Ayr?ca, ölçe?in zaman içinde kararl?l???n? test etmek amac?yla test-tekrar test güvenirli?i de incelenmi? olabilir.

Faktör Analizi

ÇÖÖKE'nin Türkçeye uyarlama sürecinde, ölçe?in yap?sal geçerli?ini test etmek için Faktör Analizi yöntemleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçek maddelerinin kültürel ba?lamda da orijinal ölçe?in teorik yap?s?n? destekleyen alt boyutlara ayr?l?p ayr?lmad???n? belirlemek için kritik öneme

ARABPSYCHOLOGY.COM

sahiptir.

Özellikle Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA), ölçe?in orijinal teorik modelinin Türk örneklemine ne kadar uygun oldu?unu de?erlendirmek için kullan?lm??t?r. DFA sonuçlar?, kabul edilebilir uyum indeksleri (örne?in, CFI, TLI, RMSEA) sunarak, ÇÖÖKE'nin çok boyutlu bir yap? olan Öz-Düzenlemeli Ö?renmeyi temsil etti?ini do?rulam??t?r.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Derecelendirme (Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i oldu?u varsay?lmaktad?r)

Language Available: Türkçe

Population Group: Ö?renciler (Çocuklar)

Age Group: ?lkokul ve/veya Ortaokul ö?rencileri (Tez detaylar?na göre kesinle?tirilmelidir).

Population Details: Türkiye'deki farkl? sosyo-ekonomik ve akademik düzeylerden ö?renciler.

Test Methodology: Öz Bildirim Envanteri (Self-Report Inventory). Ö?renciler, ö?renme durumlar?nda sergiledikleri davran??lar?n s?kl???n? veya kendilerine ne kadar uygun oldu?unu belirten bir derecelendirme yaparlar.

Anahtar Kelimeler

Öz-Düzenleme, Öz-Yeterlik, Bili?sel Stratejiler, Metakognisyon, Geçerlik, Güvenirlik, Ö?renme Psikolojisi, Akademik Ba?ar?.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Yay?n Y?l?: 2015 (Uyarlama çal??mas?n?n tamamland??? y?l).

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m izni ve ücretlendirme bilgileri için do?rudan sorumlu yazar Muhammet Fatih Do?an ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Kullan?m genellikle akademik ara?t?rma amaçl? kullan?m için yazar?n iznine tabidir.

Kaynaklar

Bu envanterin temel uyarlama ve psikometrik özellikler çal??mas? a?a??daki yüksek lisans tezinde detayland?r?lm??t?r:

ARABPSYCHOLOGY.COM

Do?an, M. F. (2015). *Çocuklar?n Öz-Düzenlemeli Ö?renmeyi Kullan?m? Envanteri'nin Türkçeye uyarlama, geçerlik ve güvenirlik çal??mas?* (Yay?nlanmam?? Yüksek Lisans Tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.

Sorumlu yazar ile ileti?im bilgisi: mfdogan@yildiz.edu.tr

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki adresten indirilebilir: cocuklarin-oz-duzenlemeli-ogrenmeyi-kullanmalari-envanteri-cooke-toad.pdf

Çocuklar?n Öz- Düzenlemeli Ö?renmeyi Kullanmalar? Envanteri (ÇÖÖKE) Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Kaynak içerikte ölçek maddelerine yer verilmemi?tir. Maddeler için ilgili yüksek lisans tezine ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM